मर्स्याङ्दी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः२ संख्याः७ मितिः २०७५/०५/११

भाग-२

मर्स्याङदी गाउँपालिका

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा १ बमोजिम गाउँ सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

सम्बत २०७५ को कार्यविधि नं. ६

असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोष सञ्चालन कार्यविधि-२०७५

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७५/०५/०३

प्रस्तावना : प्रस्तावनाः-नेपालका अधिकांस जनता गरिबी र अभावमा जिउन बाध्य छन् । गरिवी अभाव र विपन्नताका कारण मानिसहरुमा दैनिक पोषण तत्वको कमी, सरसफाईको कमि लगायतका कारणले विभिन्न रोगहरु लाग्ने गरेको छ भने दैनिक रुपमा प्रयोग हुने खाद्यन्नमा रासायनिक वस्तुहरुको प्रयोगले पनि मानिसहरुमा दिनानुदिन प्राणघातक रोगहरु क्यान्सर, मृगौला, मुटु, फोक्सो सम्बन्धि रोग लगायतका रोग लागि रोगीहरुको संख्या बढिरहेको छ । नेपाल सरकारले स्वास्थ्य सेवालाई सरल र सर्वसुलभ गरेता पनि उपचार गर्न जाँदा-आउँदा लाग्ने खर्च लगायत लाग्ने अन्य खर्चका कारण गरिब,विपन्न नागरिकहरु उपचार सेवाबाट बञ्चित हुन परेको कारण मर्स्याङदी गाउँपालिका भित्रका अति गरिब, विपन्न र प्राणघातक रोग लागेका दिर्घरोगीहरुलाई आर्थिक सहायता प्रदान गर्ने उद्देश्यले नेपालको

संविधानको अनुसुची-८ मा दिएको एकल अधिकार तथा स्थानिय तह संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद-३ को दफा(११) उपदफा (४) को (च) बमोजिम असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोष संचालन कार्यविधि, २०७५ तयार गरि मर्स्याङ्दी गाउँपालिकामा संचालनमा ल्याईएको छ ।

परिच्छेद -१

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

१.१ यस कार्यविधिको नाम **असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोष संचालन कार्यविधि, २०७५** रहेको छ ।

१.२ यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

क) कार्यविधि भन्नाले **असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोष संचालन कार्यविधि, २०७५** भन्ने बुझ्नुपर्छ ।

ख) कोष भन्नाले गाउँपालिकाको गाउँसभाले वार्षिक कार्यक्रममा असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोषमा छुटयाईएको वजेटलाई बुझ्नुपर्छ ।

ग) वडा समिति भन्नाले निर्वाचित वडा समितिलाई बुझ्नुपर्छ ।

घ) कार्यपालिका भन्नाले मर्स्याङ्दी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिका बुझ्नुपर्छ ।

ङ) गरिब,विपन्न भन्नाले आर्थिक रुपमा विपन्न,रोजगारी नभएका र आफनो कमाईबाट ३ महिना सम्म पनि खान नपुग्ने व्यक्ति वा परिवारलाई बुझ्नुपर्छ ।

च) प्राणघातक रोग भन्नाले **क्यान्सर रोग लागि केमो थेरापी बाट उपचार गराई रहेका,मुटु तथा फोक्सोको अपरेसन गरेका, मृगौला फेल भई डाइलोसिस गराईरहेका, ब्रेन ट्यूमर भएका र स्पाईनल ईन्जुरी भएका** भन्ने सम्झनुपर्दछ ।

छ)स्वास्थ्य संस्था भन्नाले स्वास्थ्य चौकीलाई सम्झनुपर्दछ ।

३. कोष स्थापना :

३.१ यस कोषमा गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोषका लागि बार्षिक रुपमा विनियोजन गरिएको रकम हुनेछ । उक्त रकम तोकिएको आ.व. मा खर्च हुन नसकेमा अर्को आ.व. को वजेटमा समावेश हुने गरी मुल सञ्चित कोषमा जानेछ

भने उक्त कोषका लागि गाउँसभाबाट तोकिएको रकम आर्थिक वर्ष समाप्त नहुँदै सकिएमा पनि अन्य शिर्षकबाट खर्च गर्न सकिने छैन ।

परिच्छेद- २

कोषको अवधारणा, लक्ष्य उद्देश्य र नीति

५. कोषको अवधारणा :

मर्स्याङ्दी गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने गरिब, विपन्न तथा सामाजमा आर्थिक रुपले दैनिक गुजारा टार्न एवं दैनिक गुजरामा अभाव भएका व्यक्ति वा परिवारलाई, एकल महिला वा पुरुषका रुपमा घरमा एक्लै रहेका नागरिक, मानसिक सन्तुलन बिग्रन गई घरमै अरुको नियमित हेरचाहमा बस्नु परेका तथा खोरमा थुनीएर रहनु परेका, साथै प्राणघातक रोग बाट पिडित, मृत्यु सँग लडिरहेका क्यान्सर, मुटु, मृगौला, फोक्सो, ब्रेन ट्यूमर, स्पाईनल ईन्जुरी जस्ता रोगहरुबाट पिडित व्यक्तिहरुको पहिचान गरी राहत सहयोग पुऱ्याउनु नै कोषको अवधारणा हुनेछ ।

६. लक्ष्य

सामाजमा आर्थिक रुपमा पछाडि परेका गरिब,विपन्न व्यक्तिहरु र प्राणघातक रोग लागि नियमित रुपमा उपाचार गराईरहेका व्यक्तिहरुलाई केहि सहायता उपलब्ध गराउने यस कोषको लक्ष्य रहेको छ ।

७. उद्देश्य :

कोषका उदेश्यहरु देहायबमोजिम हुनेछन्:

७.१ आर्थिक रुपमा पिछाडिएका व्यक्तिहरुलाई रोग लागि उपचार गर्न नै कठिनाई भई उपचार बाट बञ्चित भएकालाई उपचारका लागि आर्थिक सहयोग गर्ने ।

७.२ आफू बस्ने सामान्य घर टहरा पनि बनाउन नसक्नेहरुलाई केही सहायता गर्न तथा तत्काल गर्नुपर्ने मानवीय सहायताको लागि आर्थिक सहयोग गर्ने ।

७.३ क्यान्सर रोग लागि केमो थेरापी बाट उपचार गराई रहेका,मुटु तथा फोक्सोको अपरेसन गरेका, मृगौला फेल भई डाइलोसिस गराईरहेका, ब्रेन ट्यूमर भएका र स्पाईनल ईन्जुरी भएका जस्ता प्राणघातक रोग लागि लामो समय उपचार गराईरहनु पर्ने व्यक्तिहरुलाई दुःखमा स्थानिय सरकार भएको अनुभुति दिलाउन केही मात्रामा भएपनि आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

७.४ शारिरिक चोट पटक दुर्घाटनमा परि वा कुनै रोग लागेर उपचार गर्न नसकेका गरिव विपन्न व्यक्तिहरुलाई उपचारको लागि सहायता उपलब्ध गराउने ।

८. नीति

८.१ गरिबीको सहायतले स्थानीय सरकार भएको अनुभूति गराउने ।

८.२गरिब,विपन्न र प्राणघातक रोगीहरुलाई आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

८.३ सहुलियतमा उपचार गर्नका लागि सिफारिस गर्नुका साथै सहयोग पुऱ्याउने ।

परिच्छेद-३

आर्थिक तथा प्रशासनिक व्यवस्था

९. कोषको वित्तिय व्यवस्थापन

९.१ कोषमा देहायका रकमहरु रहने छन्:

क) प्रत्येक आ.व. मा गाउँसभाबाट असक्त, असहाय, विपन्न सहायता कोषका लागि विनियोजन हुने रकम ।

ख) अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम ।

१०. प्राणघातक रोग तथा गरिव, बिपन्नताको वर्गीकरणः

गाउँपालिका भित्रका प्राणघातक रोग तथा गरिव,बिपन्नताको वर्गिकरण देहायबमोजिम हुनेछ ।

क) प्राणघातक रोग :

क्यान्सर लागि केमो थेरापी बाट उपचार गराई रहेका,मुटु तथा फोक्सोको अपरेसन गरेका, मृगौला फेल भई डाइलोसिस गराईरहेका, ब्रेन ट्यूमर भएका र स्पाईनल ईन्जुरी भएकाहरु ।

ख) गरिब,विपन्न :

घरका कुनै पनि सदस्य सरकारी वा अन्य कुनै पनि रोजगारीमा नभएका तथा आफ्नो पेशाको कमाईबाट वा आफ्नो जमिनको उव्जनीबाट ३ महिना पनि खाना नपुग्ने एकल महिला, पुरुष तथा सहारा विहिन व्यक्ति ।

परिच्छेद- ४

११. कोषबाट रकम भुक्तानी पाउनका लागि सिफारिस गर्नका लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निम्नानुसारको समितिको व्यवस्था हुनेछ ।

११.१ विपन्न वर्गको अत्यावश्यक उपचार, घर टहरा नभएकाहरुलाई घर टहरा बनाउन सहयोग तथा अन्य तत्काल गर्नुपर्ने मानवीय सहयोगको सिफारिस गर्नका लागि प्रत्येक वडा कार्यालयबाट निम्नानुसारको समिति मार्फत सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।

क) वडा अध्यक्ष	अध्यक्ष
ख) वडा सदस्यहरु ४ जना	सदस्य
ग) वडा सचिव	सदस्य-सचिव

यस समितिले यस कार्यविधिले विपन्न परिभाषित गरे अनुसार आर्थिक अभावका कारणले उपचारबाट बञ्चित भएको अवस्था, घर टहरा नभएकाहरुलाई घर टहरा बनाउन सहयोग तथा अन्य तत्काल गर्नुपर्ने मानवीय सहयोगका लागि सहायता उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्न सक्दछ ।

११.२ प्राणघातक रोगहरु क्यान्सर रोग लागि केमो थेरापी बाट उपचार गराई रहेका,मुटु तथा फोक्सोको अपरेसन गरेका, मृगौला फेल भई डाइलोसिस गराईरहेका, ब्रेन ट्यूमर भएका र स्पाईनल ईन्जुरी भएकाहरु लाई सहयोगको सिफारिस गर्नका लागि प्रत्येक वडा कार्यालयबाट निम्नानुसारको समिति मार्फत सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।

क) वडा अध्यक्ष	अध्यक्ष
ख) वडा सदस्यहरु ४ जना	सदस्य
ग) सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य चौकीको प्रमुख	सदस्य
घ) वडा सचिव	सदस्य-सचिव

यस समितिले प्राणघातक रोगहरु क्यान्सर रोग लागि केमो थेरापी बाट उपचार गराई रहेका, मुटु तथा फोक्सोको अपरेसन गरेका, मृगौला फेल भई डाइलोसिस गराईरहेका, ब्रेन ट्यूमर भएका र स्पाईनल ईन्जुरी भएकाहरु लाई सहयोगका लागि सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

१२. सहायत वितरण व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रकृया :

१२.१ दफा ११ को उपदफा ११.१ बर्गीकरणमा परि सिफारिस भएकाहरुलाई अधिकतम रु १०,०००।०० सम्म र दफा ११ को उपदफा ११.२ बर्गीकरणमा परि सिफारिस भएकाहरुलाई अधिकतम रु १५,०००।०० सम्म सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।

१२.२ यस कार्यविधिद्धारा सहयोग उपलब्ध गराउन मिल्ने र वडा कार्यालयबाट आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी सिफारिस भएकाहरुलाई सिफारिस लगायतका आवश्यक कागजातहरुको अध्ययन तथा थप अध्ययन गरी अधिकतम रु १०,०००।०० सम्मको निर्णय गर्ने अधिकार गाउँपालिकाका अध्यक्षलाई हुनेछ भने रु १०,०००।०० भन्दा बढी अधिकतम रु १५,०००।०० सम्म निर्णय गर्ने सम्बन्धमा सिफारिस लगायतका आवश्यक कागजातहरुको अध्ययन तथा थप अध्ययन गरी निर्णय गर्ने अधिकार गाउँ कार्यपालिकालाई हुनेछ ।

१२.३ निर्णय भएको रकमको भुक्तानी लिन गाउँपालिकामा सम्पर्क गर्नुपर्नेछ । भुक्तानी लिनका लागि प्राणघातक रोग भएको पुष्टी हुने कागजात, सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट आवश्यक निर्णयको प्रतिलिपि सहित भएको सिफारिस तथा औषधी उपचारमा खर्च भएको रकमको बिल र सम्बन्धित व्यक्तिको नागरिकताको प्रतिलिपि अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१२.४ विपन्नको रुपमा सिफारिस भएकाहरुका लागि भने सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट आवश्यक निर्णयको प्रतिलिपि सहित भएको सिफारिस सम्बन्धित व्यक्तिको नागरिकताको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्नेछ । उपचार अभावले उपचार गर्न जान नसकेकाहरु, घर टहरा नभएकाहरुलाई घर टहरा बनाउन सहयोग तथा अन्य तत्काल गर्नु पर्ने मानवीय सहयोगका लागि अधिकतम रु १०,०००।०० सम्म उपलब्ध गराउन बिल अनिवार्य गराईने छैन ।

१३. कोषको आर्थिक व्यवस्था :

कोषको आर्थिक व्यवस्था यस कार्यविधिमा तोकिए बमोविम र अन्य कुराको हकमा स्थानीय तहको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

१४. बर्जित गरिएको वारेः

कोषमा जुन प्रयोजनका लागि रकम प्राप्त भएको हो सो प्रयोजन बाहेक अन्य कार्यमा रकम खर्च गर्न वर्जित गरिएको छ ।

१५. प्रशासनिक व्यवस्था :

कोषको प्रशासनिक तथा आर्थिक कारोवार गाउँपालिकाका कर्मचारीहरुबाट नै संचालन गरिनेछ ।

परिच्छेद- ५

१६. विविध

कोषबाट कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने :

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गाउँकार्यपालिका र यस अर्न्तगतका समितिबाट प्राणघातक रोग तथा गरिव,बिपन्न सहायता सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गर्दा यस कोषबाट मात्र संचालन गरिनेछन् ।

१७. कार्यविधिको संशोधन :

यस कार्यविधिलाई संशोधन गर्न आवश्यक देखिएमा गाउँ कार्यपालिकाको बैठकको निर्णयबाट संशोधन हुनेछ ।

१८. बचाउ र खारेजी :

यस कार्यविधिमा व्यवस्था भएका कुराहरुको हकमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि प्रचलित कानुन सँग बाजिन गएमा बाझिएको हकसम्म स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।

समाप्त

आज्ञाले,

बद्रीनाथ सापकोटा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत